

Katolikai turi suprasti, kad jų kuro ir pasipriešinimas dėl katalikų spaudos susipriešinimo bus malonūs Dievui ir pačiam Bažnyčiai, ir žmonėms naudingesnis, negu pirkimas bažnytinę indę ir net nega bažnytinę apsaugą. Pažinti to nesupras visi katalikai, mes negalime tikėti sulaukti spaudos kuri atstotų Katalikų Bažnyčios rimtybei ir pajėgoms. Žmonių vadai, pirmiausia gi kunigai, turi skatinti tai savo didžiausiu uždaviniu.

Vyskupas Kilian.

Organas Amerikos Lietuvių
Rygo ir Vilniaus
Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS

UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR
SUBATOMIS.

Metams \$4.50

Užduokę metams \$5.50

DARBININKAS

366 Broadway, Boston 27, Mass.

Tel. South Boston 630.

VOL. VIII, No. 7.

KETVERGAS, SAUSIO 18 D., 1923.

Kaina 4 centai.

Lietuviai sukilėliai paėmė Klaipėdą ir nuginklavo francuzus

OFICIALĖ ŽINIA.

Washington, D. C. (L. I. B.). — Sausio mėn. 15 d. Lietuvos Atstovybė yra gavusi nuo Eltos sekamo turinio kablegramą:

„Sukilėlių vadas sutikęs prie Klaipėdos miesto pasipriešinimą vakar pasiuntė Alijantų Komisarui parlamentarą su raštu tokio turinio: Visas kraštas be kraujo praliejimo perėjo Vyriausio Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto valdžion. Administracija ir policija eina savo pareigas. Savanorių kariuomenė nekariauja su alijantais, bet sukilėlių nepakenčiamą krašto direktoriją. Todel prašo atitraukti Francūzų kariuomenę ir sulaukti ją nuo karo veiksmų. Visiems krašto gyventojams ir valdininkams užtikrinama pilna neliečiamybė. Priešingu atveju visu atsakomybė už kraujo praliejimą krinta ne ant sukilėlių. Klaipėdos miesto darbininkai nerimauja, reikalauja kad būtų pripažinta naujoji vyriausybė.“

VEL DOVYDAS NUKOVĖ GALIJOTĄ.

Prabilo pasaulis apie Lietuvą. Prabilo tokiais žodžiais, kokiais retai apie ką nors prabyla. Ilgiausios kasdien žinios matėsi didžiųjų dienraščiuose apie įvykius Klaipėdos Krašte, buvo rašomi ir ilgi editorialai.

Prabilo apie Lietuvius ir garsūs Amerikos laikraščiai Arthur Brisbane, kurio pastabos kasdien randasi Hearsto laikraščiuose. Jisai rašė: „Lietuviai kariauja Klaipėdos gatvėse. Jie reikalauja, kad alijantai ištrauktų savo kariuomenę. Mažosios tautos neseniai atsistojusios ant kojų pasidarė stebėtinai nepriuginčios.“

Bet vargu kas apie tai atsiliepė iškalbingiau už Boston Transcript. Tasai laikraštis sausio 16 d. turi editorialą antraščių The Memel Fiasco. Rašo, kad „Neregulėrės lietuvių jėgos Klaipėdos paėmimas yra menkos svarbos militarinės operacijos žvilgsniu, bet tas įvykis dėl savo aplinkybių tapo Europinės svarbos klausimu.“ Toliau nurodo, kad tas klausimas tokiu patampa delto, kad jį valdė alima, kad tas klausimas tokiu patampa delto, kad jį valdė alijantai ir francūzai ir jie prieš lietuvių jėgų pasistatymą turėjo iškelti baltą vėliavą.

Pagalios rašo: „Tokiu būdu Lietuva nieku padarė ir alijantų autoritetą ir senai valkiojamą Versalių taikos sutartį. Didžiųjų valstybių kapituliacija, ar toji kapituliacija laikina ar nuolatinė, yra nemažų pažeminimo šaltinių Francijai, Anglijai ir Italijai. Nemažai yra būti supliktu sau lygaus. Bet be galo labiau pažeminančių yra Galijotai išėiti nugalėti iš korys su Dovydu.“

Viso pasaulio lietuvių be galo nudžingo iš Klaipėdos Krašto lietuvių pasisekimo. Bet džiaugsmu negalima pasitenkinti.

Štai tik ką atėjo iš Lietuvos laikraštis „Laisvė“, kur besas Klaipėdos Vyriausio Gelbėjimo Komiteto atsiskaitimas. Jį pasirašo Martynas Jankus, Jurgis Strelys, Jurgis Liebartas ir kiti. Jų atsiskaitime rašoma, kad kreipiasi ir Amerikos lietuvių, kad „iš jų gaus moralinės ir materialinės paramos.“

Chicago lietuvių alijantų bendras komitetas, kurį įneša J. Herzmanavičius, P. Grišaitis, Kun. I. Česaitis ir kiti.

Pavyzdys visoms kolonijoms. J. darba, visi!

PAĖMĖ KLAIPĖDĄ.

London. — Lietuviai paėmė Klaipėdą ir nuginklavo ten esančią francūzų kariuomenę. Taip praneša telegrama Central News.

Klaipėdos krašto sukilėliai, reikalavusieji išpradžios priėjimo prie Lietuvos, dabar pasitenkins, jei vokiečių direktorija, kuri valdė kraštą, bus pašalinta.

PASIUNTE LAIVUS.

Paryžius. — Francijos valdžia pasiuntė Klaipėdą kruizerį Voltaire. Anksčiau buvo ten pasiuntus du torpedinių laivų.

ATVYKSTA I

SUV. VALSTIJAS.

Apaštališkas delegatas, valdžios pavarytas iš Meksiko už pašventinimą Kristaus paminklo ant privatinės žemės, atvyks į SUV. Valstijas, nes SUV. Valstijų valdžia sutiko jį įleisti.

PUSĖ ANGLIŲ TEGAVO

Ottawa, Canada. — Pereitais 1922 metais iš SUV. Valstijų Kanadon įgabenta kietųjų anglių 2,304,916 tonų, o 1921 metais 4,567,370.

SUVALGĖ 18

KIAUSINIŲ.

Adams, Mass. — Francis Pero, 23 m. amžiaus, padarė šitokią špą. Važiavo traukas su valgomais daiktais. Traukas atsimušė į sniego pusnį ir kad išvažiuoti daiktus reikėjo išimti. Bekeinojant susikūle 18 kiaušinių ir draiveris juos paliko. Tą pamatė minėtas vaikas, atbėgo ir didžiam žmonių būriui žiūrint ėmė tuštinti pramuštus kiaušinius ir ištuštinti visus. Sako, kad jei būtų tai dar daugiau valgytų.

FRANCUZAI GATAVI EITI ANT BERLINO

AR TOLI EIS.

Berlin. — Francijos kariuomenė vis gilyn briaunasi į Vokietiją. Nežinia kur yra nutarta apstoti. Ruhro provincija dabar pilnai francūzų okupuota. Iš ten dabar nei anglų, nei jokių kitų išdirbinių negalima išgabenti be francūzų kontrolės. Apie taikos derybas nesigirdi.

GAL SUSIREMS.

Dortmund, Vokietija. — Francijos okupacinės armijos vadovybė skelbia, jog turė žinių apie sumobilizuotą vokiečių kariuomenę. Sako toji kariuomenė yra iš 25,000 karių. Ji esanti tik už 10 mylių nuo Francijos okupacinės armijos. Vokietija laiko savo kariuomenę prieš tubėžius, už kurio savo giakluotų jėgų negali siųsti pagal Versalių sutartį.

BLJO BOLŠEVIKU.

London. — Vokietijos ambasada skelbia, kad rusai koncentruojasi apie lenkų parubėžius ir kad jie gali briaunoti per Lenkiją į Vokietiją, kur dėl francūzų įsikišimo pribrėdo komunistinė revoliucija.

UŽDRAUDĖ
ANGLIŲ PARDAVIMĄ.

Berlin. — Vokietijos valdžia uždraudė parduoti anglis Francijai ir Belgijai.

NUŠOVĖ VIENĄ
VOKIETI.

Berlin. — Bochumo mieste, kurį francūzai paėmė, ištiko susikirtimas tarp okupantų ir vokiečių demonstrantų. Francūzai šovė į mišią ir vieną nušovė.

PAĖMĖ ANGLIS
KONTROLEN.

Berlin. — Vokietijos valdžia paėmė į savo kontrolę visas esamas anglis. Anglių kasyklas pagrobė francūzai ir gal nebus galima iš pagrobtos žemės jų gauti.

SUDEGĖ TRYS VAIKAI.

Palermo, Me. — Netolimajai kempėj vaikais pavertę priugnies penkių galionių kerosiną. Kilo, baisi liepsna. Trys vaikai sudegė.

ATSISAUKE I
TAUTŲ SĄJUNGĄ.

Paryžius. — Francijos valdžia ketina atsisaukti į Tautų Sąjungą su pasiūlymu įsteigti buferinę valstybę tarp Vokietijos ir Francijos, iš žemių dabar francūzų okupuotų.

SAUKIA UŽIMTI
BERLINĄ.

Paryžius. — Laikraštis L'Action Francaise sušuko, kad reikia užimti Berliną.

EIS BERLINAN.

London. — Nei Vokietijos valdžia, nei savininkai pagrobų pramoninių įstaigų nenori su francūzais tartis. Okupuotoj dalyje francūzai pradėjo rekvizuoti javus. Šienų ir kitokias gėrybes. Pragyvenimas tuoj pašoko ant 50 nroš. Baisi padėtis darbininkų. Darbininkų ugnies atsisaukė į Anglijos Darbo Partiją užtarymo. Francūzai tuo tarpu skelbia, kad eisį kadir į Berliną, bet turėsią savo pasiekti.

GRIZTA SU
VOKIETIMIS.

Koblenc. — Paskutinė Amerikos okupacinė kariuomenė grįž su geroku būriu moterų. 498 kareiviai yra apsigėdė su vokiečiais. Vyriausybė nelabai tepirta davo tokiam poravimui. Bet kareiviai buvo gudrūs. Jie pirmą apsigėdavo, o paskui pranešdavo apie tai vyriausybei, kad užgirtų.

SUDEGĖ KOLEGIJA.

Baltimore, Md. — Katalikų Rock Hill kolegijos didžiausias sudegė. Našai buvo penkių augėjų.

ŽINIOS IS LIETUVOS.

Vilniuje buvo pasirodęs gudy laikraštis „Nasa Buduina.“ Bet jau antrą to laikraščio numerį lenkų valdžia konfiskavo.

Panovėžio kalėjime įsteigta kalinams mokykla. Mokytojauna kun. Karbauskas, (i. Petkevičaitė ir trys kaliniai.

Lietuvų pasirodė Seniausieji Lietuvių Paminklai iki 1570 metų. Spaudai priėmė Leipgo universiteto Ekstraord. prof. Gerulis. Taip gi pasirodė Amerikos humoristo Mark Twaino vertimas veikalo The Prince and the Pauper — Princas ir Elge-

Sančiuose įsteigta gimdymo prieglauda. Įtaisyta 10 lovų. Biednuomė priimaia dovanai.

Apie Kurtavėnus pasirodė vilkų. Išplovė daug avių. Vaikai bijo eiti į mokyklas.

Sausio 1 d. Kaune atsidarė Šveicarijos konsulas.

Nemakščių (Bascinių apskr.) valstėnų taryba nutarė panaikinti traktierius, kurių yra keturi.

Svėkšnos valstėje keliai ir tiltai netaisomi, mokyklos be kuro.

Plungėje jau įvesta elektros šviesa. Gruodžio 12 d. pirmą sykį sužibėjo elektros šviesa. Elektra gamina mašiną.

Garliavos apylinkėse apsigėdė dėmėtoji šiltinė.

FABRIKŲ STATYMAS LIETUVOJE 1922 METAIS.

Siemet fabrikų bei didesnių dirbtuvių statoma šiose vietose:

1. Netoli Kauno. Kinderiškių dvare Garliavos valst. prie gele kelio. b-vė „Fleming“ stato didelę skėrdyklą, šaldyklą ir konservų fabriką.

2. Kauno—Vilijampolėje, b-vė „Vienybė“ stato medžio apdirbimo fabriką.

3. — Vilijampolėje Romanas ir Belisas stato didelį degtuku fabriką.

4. — prie gele kelio, ake. b-vė „Dabartis“ is valdžios išnuomuosios triobėšiuose, prėgė bulvių krachmolo, spirito, sirapo ir deksirino dirbtuvę.

5. — b-vė „Betonit“ stato plytų ir betoninių išdirbinių fabriką.

6. — Streichmanas ir Oeltas stato lentpjūvę ir baldų dirbtuvę. vardu „Universal“.

7. — 2. Sančiuose, b-vė „Droba“ stato popierinių dirbtuvę.

8. — 2. Sančiuose; Alponas Slikas stato didelį likerio, vyno ir

konjako fabriką.

9. — Chadasas stato didelį tabako fabriką.

10. — Salamonas stato didelį tabako fabriką.

11. — Sančiuose Silvestravicius stato didelę virvių dirbtuvę.

12. — Sančiuose, ake. b-vė „Tilka“ stato didelį šokolado fabriką; kuris jau veikia.

13. — Aleksoto inž. Reklaitis stato mechaninių dirbtuvę, vardu „Pramonė“.

14. — Lietuvių—Danų ake. b-vė stato baldų dirbtuvę.

15. — Vilijampolėje, Romanas ir b-vė stato degtuku fabriką.

16. Kauno apskr. Vaitapolių dvare, (Galiavos valst., Silvestravicius stato plytų dirbtuvę.

17. Kedainių apskr. Naciūnų dvare, A. Šimkevičius stato krachmolo dirbtuvę.

18. Radviliškyje „Pirmoji stiklo ake. b-vė“ stato bonkonas ir langų stiklini dirbti fabriką.

19. Tauragėje, b-vė „Rūbas“ ant upės Jūros stato linų apdirbimo bei audimo fabriką.

20. Šiauliuose, b-vė „Linās“ stato linų apdirbimo fabriką.

21. Šiauliuose Finkelšteinas stato naugų virinimo ir konservavimo dirbtuvę.

22. Netoli Kauno už tunelio b-vė „Stiklas“ pastatė stiklo fabriką, kuris jau pradėjo veikti.

23. Netoli Kauno, ties Polemonio stotimi inž. S. Grinkevičius stato didelę plytų dirbtuvę.

Didžiama ankščiau paminėtų dirbtuvių jau veikia.

Čia paminėta tik fabrikai bei didesnių dirbtuvės, bei mažesnės, kaip: lentpjūvės, mašinai, šaltkalvės, elektros stotys ir tt. nepaminėta, kurių šiemet irgi pastatyta irgi daug.

Be to, šiemet buvo daug atstatyta pirmo karo veikusių, bet prieš karą apgrautų plytynių ir kitokių dirbtuvių.

Viso dabar Lietuvoje yra fabrikų bei didesnių dirbtuvių 225, o su mažesniais apie 6,000. (Kla).

SUNEGALĖJO
PREZIDENTAS.

Washington. — Pres. Harding prasišalė iš sargalioja. Daktaras užtikrina, jog nėra nieko pavojingo.

VAIKAS SULAIKĖ
VISUS STRYTKARIUS

Yonkers, N. J. — Vaikas per atdaras elektros gamyklos duris sviedė sniego smetą. Sniegas pataikė į masiną ir ją sutrukdė. Visame mieste strytkariai sustojo ir stovėjo 12 minučių. Vaikas pabėgo.

Klasė iš Bostono ir utarūnė, ketvėgais ir subatomis, leidžia A. L. BOSTONIO RYMO KATALIKŲ SV. JUOZABO DARBININKŲ SAJUNGA.

"DARBININKAS"

(THE WORKER)

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY PAPER.
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR.

"Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879." "Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

Subscription Rates:
Yearly \$1.50
Boston and suburbs \$3.50
Foreign countries yearly \$5.50

PRASIDĖJO PERKAINAVIMAS.

Pereitame "Darbininko" numerįje užsiminėme, kad mes amerikiečiai privalome perkainuoti savo pasidarbavimą del Lietuvos ir privalome apsisistoti peikti Lietuvos tvarką, nepriekiamumą Amerikos lietuviams ir tt. Gerai-apsvarstę pasidarbavimą del Lietuvos, turėsime pripažinti, kad palyginamai visi mažai situose istorikuose metuose tepasidarbavome. Šiaukavom per astuonis metus arti \$2.000.000, paskolinome tiek pat. Nė Amerikos valdžiai tik per pusantų metų paskolinome \$30,000.000. Kiek Amerikai karū metu aukavome, tai sunku pasakyti, bet aukavo me ne mažiau, kaip Lietuvai. Karū metu čia buvo toks tipas ir toks spaudimas, kad atsisakytį pirkti boną, ar aukuoti A. Raudonajam Kryžiui kaipir nebuvo galima. Todėl amerikiečiai iš galėjo kur kas labiau paremti Lietuvai, bet to nepadarė. Del šio, žinoma, neprivalo išieisti Lietuvai rėmėjai. Jiems del to didelis kreditas.

Peikti Lietuvos tvarką, stoka patogumų, netobulos besvalstybinio aparato amerikiečiai turi mažiau pamato, negu girtis savo nuopelnais del Lietuvos. Daugiau negu keistais pasirodo tie amerikiečiai, kurie tikisi, kad Lietuvai jiems prirengtų visokių patogumų ir jie grįžtų ten pyragų valgyti. Lietuvos žmonės viena ranka gynėsi nuo priešių, o ant ranka tvarkėsi viduje. Kaipgi galima tikėtis, kad prie tokių aplinkybių gerumai, patogumai ir tvarka atsirastų. Tikras patriotas, ogeringas amerikietis supranta, kad padėti, ir grįžta padėti Lietuvai tvarkyti, kaulai su klijūnais. Tie amerikiečiai, kurie sugrįžo Lietuvon tik peikti Lietuvai yra išdykaliai arba išiečiai.

Apie šius dalykus gerai parašė F. V. "Drągo" num. 8. Štai iš jo straipsnio kelios ištraukos:

"Pirmiausia reikiantais (tie kurie grįžo Lietuvon) pasirodė begy įvairūs plauko ir dantų ausis laisvumai, nedideli politikučiai, kurie natūraliai nuo Lietuvos gyvenimo, n-

pie save per daug maną dekartą pasirodė visi netinkami prie nieko, bet net kvailių rolyje. Iš jų tarpo buvo tokių kurie išdri- so viešai visuomeniskose susirinkimuose skelbti tokias nesąmones, kad reikią "Kamą sugriauti ir perkelti į patogesnę vietą, kad Lietuvai reikią kultūriniai vystymuisia" išgrai- nant visas bažnyčias ir panaikinant bažnytinis šilubus, kad pradėt lavonus deginti vietoje laidojus kapinėse ir dar daug toms pagausių nesąmonių tai vienur tai kitur priplaukšlavo, kad galų gale Lietuvos gyven- tojai abelinau apie visus "Amerikonus" pradėjo keistai ma- nant ir viešai sakt kad iš Amerikiečių nieko gera negalima laukt, nes jie arba kvaili arba ištie alkoofikai. Tokia mūmo- nė dar ir dabar daugely Lietuvos vietų tebesilaiko.

Iš visų grįžusių iš Amerikos lietuvių politikų savo dalyką suprantančių pasirodė vienas p. Balutis. Jis tuojaus pakvies- tų į valstybinį darbą kuriamė ir iki šiol garbingai dirba. To- kių žmonių duokite Lietuvai šiandien bent šimta, o visiems bus vieta, darbas ir Lietuva-pa- sakys amerikiečiams ačiū.

"Is žmonių tikra to žodžio prasme i Lietuvai iš Amerikos parėjo tikrai du žmonės: J. J. Romanas ir R. Karuža. Tu- do abn Lietuvai turi gerą var- dą ir yra visur kviečiami i val- dios atstovų pasitarimus kur- cie dalykas apie svarbesnius įvykius ar tai vidus ar užsie- no prekybos arba finansinių su- reikalus visuomet su jų nuomone skaitomasi ir imama domėn delto, kad tuodų žmo- nės yra tie tam tikrus prekybos mokslis Amerikoje ir su jais galima dalykus svarstyti rim- tai, moksliskai.

"Dar buvę keletas bendrovių steigėjų i Lietuvai atvažiavusių, bet kaip su neturintais at- tinkamo mokslo cenzo Lietuvos aukštesnieji valdininkai su jais taip kaip ir nesiskaitydavo, nors iš jų tarpo laikurie kaip tik išmąnė stengėsi Lietuvai pa- sitarnauti ir manding, kad ir gery norų ir pasišventimo jiems neturuko.

"Pramonininkų iš Amerikos i Lietuvai neparvažiavo. Gri- žo pora daktarų, kurie taip pat maloniai priimti ir įstriaukti darban. Štai ir visa kuomi ga- ima amerikiečiams pasigirti.

"Bet kiek parvažiavo tokių kurie vien gėdą amerikiečiams davo?

"Parvažiavo įvairių tamsi- nčių, ištvirkėlių, alkoofikų, cieikėlių kurie visi stotasi vis- kų žing ir nors tie vienas iš jų tamsems už bato aulį, nori ki- tus mokyt, nori kad visi ji auk- štinti, gerbti, jam kloniotis ir guolūnūn laikyti... Kai ku- rie viską pragėrė vyžomis apsi- movę jau pas Lietuvos ūkinin- kus bandė kaip kerdžiai gati, tie nors ir negarbingi, bet vis- gi mandingą darbą dirbdami sa- ve manina. Bet kiek tokių ku- rie pradėjo ragt, žmogūdiant ir tt. "Ta visų madydami Lietu- viai negi gali gerai apie ameri- kiečius manyt ir delto nėra ko stebėtis, kuomet žemaitis pa- kauši pasikrapšęs sako: "Kad toje Amerikoje tiek būtų ra- zupo- kiek dolerių, tai gal ir verėtų važiuot. O dabar, kip- šis aul matas, bevely be do- rių, negu be proto.

"Dar yra pagrižusių keltoli- ka salūnėlių, kurie ir su di- desniu kapitu, bet ir jie prie Lietuvos aplinkybių sunkiai te- prisitaiko — jei neguama, ist- siegti smuklės, tai ir gedi no- sis pakabinę ir girtuokliauja.

SV. KAZIMIERO DR. GJJA KAUNE

ISTEIGTA 1906 M.

Draugijos tikslas.

§ 1. Sv. Kazimiero Draugijos tikslas yra išleisti ir platinti naudingas knygas, laikraščius ir kitokius spaudinius, ypač tikybi- niai-dorinio turinio.

Draugijos sąstata.

§ 5. Draugija susideda iš neap- riboto skaitiaus narių (vyrų ir moterų): 1) garbės, 2) tikrųjų, 3) amžinybių ir 4) metinių.

§ 6. Garbės nario vardas duo- dama: arba už uolų ir ilgą Drau- gijos naudai pasidarbavimą arba už gausią, neįimtintai įneštą Draugijos išdėnė pinigine au- ką (ne mažiau \$100).

§ 8. Tikrąjį Dr-jos narių skai- tui tas, kurs įneša Dr-jos išdė- nėn ne mažiau \$50 atimtinai, atsi- šmęs pinigų nustoja būti nariu.

§ 10. Amžinyjo nario vardas duodamas tam, kurs neįimtintai įneša Draugijos išdėnė ne mažiau \$35.

§ 11. Metiniai Draugijos na- riūs laikoma tie asmenys, kurie kasmet įneša Dr-jos išdėnė po \$2.00.

Sėnarių priedermės.

§ 18. Kiekvienas narys kunigas, privalo syki i metus atlaikyti vie- nas sv. mišias už gyvus ir mirusius Dr-jos narius.

§ 19. Nariai ne kunigai, kalba kasdien po vieną, "Tėve mūsų", pridėdami maldę, "Svečias Ka- zimierai, melskis už mus." Ir vi- si nariai privalo platinti sulig įsi- sigalėjimo katalikišką spaudą. Nariai gauna: 1) kasmet tiek gerų knygų, kad jas pirkdami vietini- me knygyno, užplokėtų daug bra- gių, 2) naudojasi Sv. Tėvo Plaus X, 1907 m. Sv. Kaz. Dr-jai suteik- tais atlydais ir 3) gyvas ir numi- rų narys naudojasi iš sv. mišių, kurias nariai kunigai, kasmet lai- ko, už gyvus ir mirusius Sv. Kaz. Dr-jos narius ir visų narių mako- mis.

Kasmet laikomos iškilmingos mišios prieš delegatų susirinkimo atidarymą, už gyvus, o užbaigus susirinkimo darbą, taipogi laik- mos iškilmingos Mišios už visus mirusius Dr-jos narius.

Sv. Kazimiero Dr-ja turi Kaune didelius savo namus, spaustuvę ir iš viso 12 knygynų Lietuvoje ir viena Amerikoje.

Žemaitis vyskupas yra vyriau- siu globėju. Pirminiu yra ger- biamas kun. pralotas A. Dan- brauskas (A. Jakštas) tėvas tie- ry argimstančios literatūros. No- rintieji prigulėti prie Sv. Kazimie- ro Draugijos malonėkite kreiptis prie jos generalio įgaliojimo, kun. Petro Kaščiuko, 50 W. 6th St., South Boston, Mass. arba tiesiai, pasitūniant antrašius ir pinigus e- kiais laiškuose, rašyti: Kunigas Pralotas Aleksandras Danbraus- kas, 34 D. Vilniaus g-vė, Kaunas, Lithuania.

Visi Lietuvos ir Amerikos lie- tuviai katalikai, rašykimės i Sv. Kazimiero Draugiją Kaunė, nes tai mūsų spaudos galinga tvirtu- vė.

sąlygomis pirkti ir toki, žino- dia, kad ne prakša.

"Ivairūs informacijos gauna "Amerikos Lietuvių Prakybos B-vėje", "Tarpvaltinamo Ban- ke", "Liet. Ūkio Bėdų Ypatų Kaifų Banko" ir dar kitose lietuviškos biazio įstaigose. Vi- sos tokios informacijos duoda- mos dorinai. Nekartą gauna prekių palengvintomis sąlygo- mis. Lietuvoje lietuvis biazio- rius lietuvi būdorių pūlūko taip, kaip žydai žyda.

"Atsiliecia ir tokių dalykų, kad politiki priėmū socialistas remia biazje katalikų, o katali- kūs socialistų kad tik išgel- bėjus nuo žydu išnaudojimo ir susigrūps lietuvių prekybą."

Kun. Jonas J. Jakštis. UZLEISTOJI DARVA.

Mūsų suvargintai tautai iš po prispaudos pasiliūsos- vus, sukurtoje aprūpinti pačius svarbiuosius tautos gyvatos reikalus. Tečiaus ypač čionai Amerike, dar rimtai nei negalvojama ap- rūpinti senelius ir našlai- čius, visomenės globos rei- kalaujančius. Kaip toli labdarybės darbas yra pas- mus nesutvarkytas, tai pa- rodo spanti-karštingės me- tės, kuomet daugelyje namų visiems sergant, nesirandant lietuvių tarpe labdarybės draugijų suvargusioms šei- mynoms pagelbėti, prisėjo naudotis sveiktintaučių mal- ne. Visoje Amerikoje ir po- šiai dienai neturime nei vie- nos prieglaudos seneliams. Mūsų našlaičiai taipgi skurs- ta sveiktintaučių ir dažnai svetimtiky globoje. Gaila, kad mūsų neskaitytina tauta nustoja savo tikrų vaikų, dar labiau gaila matant juos au- ginant be tikėjimo arba pro- testantizmo klaidoje.

Prieglaudų reikalą jau pajutome, bet prie jų įkiri- mo mažu kur atatinkami žingsniai padaryti. Įkurti prieglauda nebebūtų sunkiu dalyku, jei įkurėjams ne- reikėtų jos užlaikyti. Savai- ni ateina mintis, kad prie- glaudas įsteigti bei užlaikyti, tai ne vieno žmogaus ir ne vienos kolonijos galėje. Aišku, tam reikalinga lab- darybės draugijos, kurios artų labdarybės dirva, au- gintų prieglaudai fondą ir pasijustų ganėtinai stiprio- mis įsteigimui prieglaudos.

Suvisi metai atgal, Fede- racijai užgyvus labdarybės draugijų reikalą, aš tuomet bėdamas Federacijos labda- rybės skyriaus direktorius, pagaminau labdarybės drau- gijoms konstitucijos projek- tą ir jį perskačiau kitiems valdybos nariams. Tie kai- kurius patobulinimus pada- rė ragino mane minėtą lab- darybės konstituciją galuti- nai sutvarkyti ir Federaci- jai pateikti. Konstituciją taip- kaip ji tie žemiau yra skelbia- ma, yra vartojama Wor- ceester-y. Tas paaiškina jo- sios viršuje uždėtąjį užva- dyjimą.

Labdarybės darbas — tai vienas tų kuriuo nesivaržo laisvamaniai. Šelpti pavar- gėjus, globoti našlaičius, gyvenime pasirodė tai esan- ti kataliki specialybe. Te- čiaus mes, Amerikos Lietu- viai katalikai, ligšiol tuomei žvilgsniu nepasigynėjome. Šios šalies kiti tauti katali- kai: atriai, francūzai, net lenkai, gali didžiūotis dū- liais rūlo ligonbučiais prie- glaundomis. Tū didėliai pri- brūdę laikas kad ir mes lie- tuviai katalikai imtume pu- renti užleisti labdarybės dir- vą. Pirmas žingsnis — tai su- rasti, lavinti, organizuoti

JUOKIS IR KITUS JUOKINK.

PAKINO.

Vienam iš didžiausių pasaulio miestų, ką prie geriamo vandens pripilto Ežero Amerikoje stovi, 18 metų lietuviškas pamatysis oži at- bėgo pirkion ir sako mamai: — Mama, žūrek kokis gražus gaidys mūsų darže žoles skabinė- ja.

Motyna pažūrėjus per langą, sako: — tu, durnia, tai ne gaidys, bet ožys.

"Kas pasidarė Amerikos Lietu- viams, kad jau kelinti metai ap- sistoją lietuviškas knygas skai- tų?" Klausia "Sandara." Pa- sakymą Amerikos lietuviams rei- kia suprasti Amerikos lietuviams sandariečiams. Kodėl sandariečiai ir laisvamaniai knygų neskaity- tai labai aišku. Juk pagal lais- vamanius, kad būti apšviestu, rei- kia tik nustoti tikėjimo i Dieva, neiti bažnyčion ir neklusyti ku- nių. Na, o kuriam galui kny- gos apšviestam žmogui?

Patekau sandariečių Politisko Fondo. Turin labai svarbų reika- lą. Noriu paklausti apie atskai- tų. Nuo pradžios įsisteigimo nie- kur nepačiau atskaitos. Pats ar žinantieji man teparašo. Už pra- nešimą duosiu gėdą dovaną. Ad- resas: Šiaudinis Katalikas ir tt.

— Tamstos sūnus metė i mane sniego bolę.
— Ar jis Tamstai pataikė?
— Ne.
— Tai jis buvo ne mano sūnus.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGOS REIKALAI.

L. D. S. APSKRICIO KUOPOMS.

Mūsų Idėja.

Brangūs darbininkai ir darbi- ninkės, LDS. Conn. apskricio 10 d. gruodžio mėn., 1922 m. metin- ja-me suvažiavime, kuris atsitūvo Hartford, Conn., išrinkto mane pirminku garbingo LDS. Conn. apskricio. Nors jaučiuos pažmęs nuo jės persunkia užduotį, kur- ga vienur ar kitur nedalaisyti, vienok stengsiuos pildyti iš visų mano pajėgų ir katu atidžiai ser- gėti ir skleist tą mūsų brangiausią idealą. Kartu kviečiu visas ku- opas taip ir pavienius narius prie darbo, prie uolaus darbo, prie nu- stulstančio. Tieskim savo dešinę mūsų broliams, kurie žūsta ne- spratime darbininkiškos idėjos, gelbėjame juos iš skurdo, tamsy- bės, parodysim jiems, kur jie sto- vi ir kam tarnauja. Broliai ir se- sers, mums neštenka, kad mes jau prigulim prie LDS. Nel me- turim skleist savo idėją tarp ne- susipratusių mūsų brolių. Būkim tikrais idealistais ir turim didint- jų skaitį. Raginkim kiekvieną, aiškinim gerumą ir naudingumą mūsų brangios organizacijos ir bū- dami vienybėje turėdami tiesiog- ių uždąvinių, turėdami kiekvien- s narys LDS sau už pareigą pri- rašinėti narius, didint kuopą, neat- sakyti, kad dar paspėjame. Ne! Laiko nebūlio nei kiek. Kapita- listai įsigalėjo, uždeda skurdą nū- tą nepakeliamą ant mūsų pečių, pailginami valandais ir žymiai nukapodami darbininko mokesči- O pragyvenimo produktų kainos vėl žymiai kyla. Tad aš kreipiu- si i jus broliai darbininkai ir se- sers darbininkės ir maldū kiek- vieną iš jūsų patup organizatoriais

artojus. Aiškinau sukan- tverkimu labdarybės draugi- jas. Nes tik jos užadings prieglaudoms fondas, tik per jas išlavinsime darbuo- tojus, kurie Kristaus pa- skleistąjį artymo meilės rei- kalavimą išpildys sumazin- dami varguolių našta. Stab- dykime švaras senelių ir naš- laičių Jėzaus ir artymo meilės delei, tverkimu lab- darybės draugijas!

Prierašas. Konstitucija tips vėliau.

KALEDOJANT.

Vienam kalne Džukijoje, kuai- gas kalėdodamas pamatė riejan- ties du bernų. Pasaukęs vieną jų užkausė, už ką jiedu taip bara- st.

Užklaustasis atsakė: — Tai tē- veli, už su... niekų.

GERAS VARDAS.

Kunigui bekalėdojant, vieną vaikų užklausė, kaip jo vardas. Vaikas tyli.

— Nagi, kaip tavo mama va- dina t klausia kunigas.
— Mane mama vėdina: Padla.

MANIFESTAS.

Mes, Bostono garsumis Ivas, i- galutinis Bostono draugijų — tu- teriotų prezidentas, didis "lais- vės" ne tik-Lietuvoje bet ir A- merikoje mylėtojas, didis "rem- jas" dabartinės Lietuvos valdžios, didis Amerikos su andarokais va- das ir atstovas, ir, taip toliau, ir- taip toliau, ir taip toliau viskas, pareiškia Lietuvos dabartiniai val- džiai, kad aš esu už ją "augštes- nis" visu coliu, kad mano dole- riai už ją yra galingesni, kad ma- no balsas, už jos dirbtuvių žvil- pukus skardesnis ir kad ji manęs kaip tokiu turi klausyti.

Todel aš viršminėtais mano atestatais, gabumu ženklausi pasi- remdamas, nepaslydams, ar tas man pačiam ar mano ingaliotai draugijai, arba mano su andar- kais organizacijai bus sveikā ar- be, r-jie tam pritars ar ne, bet

bei organizatorėmis mūsų garbi- go LDS. Conn. apskricio. Aš ma- nau, kad jūs gerbiamieji ir ger- biamosios nepalaikysit mano bal- sios girdoje šaukiančio, bet pūm- sit i savo širdis ir artimiausiose jūsu kuopų susirinkimuose pasi- žadėsit prideramai kiekvienas bei kiekviena stot i organizatyvį dar- bą. Nuo šio laiko visi iki vienam pasizadėkim dirbt savo ir organi- zacijos labui. Būkim visi apsta- lais savo idėjos.

Conn. LDS. Apskricio Pirmi- ninkas

V. Bylinskas,

460 Park Ave., Bridgeport, Ct.

RACINE, WIS.

LDS. 63 kuopai šiomis pranešu, kad metinio mitingo negalima lai- kyti 21-d. sausio, nes tą dieną pa- sitaikė parapijos mitingas. Del- šios priežasties LDS. 63 kuopos metinis mitingas bus trečiadien- yje, t. y. 24 d. sausio, vakare 7 val. Tą vakarą visi nariai malonėkite ateiti, nes yra daug svarbių daly- kų nuveikti. Atsiveskite ir naujų narių.

J. S. Kesmasas, rašt. 366 B'way, Boston 27, Mass.

KLAPĖDOS ALBUMAS.

Ladomiuusias ir svarbiau- sias lietuviams šių dienų ivy- kis yra Klaipėdos Krašto su- sijungimas su Lietuva. Da- bar visi norėtų pamatyti, kaip išrodo Klaipėdos miės- tas, Kaip sykis "Darbinin- kas" turi Klaipėdos miesto Albumą. Skubinkitės iš- rašyti. Kaina 50c.

Nedaug turime.

"DARBININKAS" 336 B'way, S. Boston, Mass.

as manau kad pritaru, šaukiu Lietuvoje Amerikos lietuvių sei- mą. Seiman gali vykti visi dvi- kojai, keturkojai ir net trikojai sutvėrimai. Mes, Ivas horime pa- rodyti, kad visi šių dienų Lietu- vos valdžios remėjai, tai niekas kitas, kaip mes Račai Pečiai ir Ko. Mes, tatai šaukiame susiva- žyvimą, kuriame ir kviečiame da- lyvauti iš visų užkampių visiems, kad nei vienas negalėtų sakyti, kad jis buvo aplenktas. Mes, taip- gi duodame privilegijų ir akliems ir kurtiems ir rašiesiems ir net to- kiems, kurie mūsų pasiuntinybę pildo, bet lietuvių kalbos nemoka ir ją keikia. Taigi visi, kurie no- rite gauti šitas Lietuvoje viet- les, kuogročiausiai skubinkitės seiman.

Igesnis programą seimui iš ku- rio visi dūdodami dūžingutės, asaras liesite, bus paskelbtas sei- mo dienoje. Reikia atsiminti, kad mes, su andarokais turime tvirtin- ti savo rūmų pamatus, kitaip jie kiltus kokiai netikėtai "audrai" gali sugūgti. Taigi dar syki pa- kartojau, visi seimam!

Duota Afrikoje, vienoje iš jos pietvakarių krašty su ten esan- čios valdžios iš kurios mūsų pūm- takana! vystosi, leidimu, ju- vavimo metuoose 00952.

Kas norėtų persitikrinti apie mano ingaliavimus, lai pašiklau- sia viršminėto pakraščio gyvento- jų.

Pasirašau Ivas D. D.

DAINOS SU GAIDOMIS.

Tik ką esame gavę labai gražiai apdarytą su gaido- mis dainų knygutę. Joje tel- pa net 67 dainos, kurias kiekvienam lietuviui būtų pravartu mokėti.

Kadangi jų nedaug turimi- me, tai kiekvienas norintis jų įsigyti privalo pasiskū- binti su rūšakymu. Kaina jos labai prieinama, tikiai \$1.50.

Reikalaukite pas: "DARBININKAS"

366 B'way, Boston 27, Mass.

SAULĖ JUOKES.

(Pavedu V.)

Supas laivas, mėtos blaškos:
Vilnių baltos pūtos taškos:
Miglių skraistė skirias, krinta,
Antra šypso, rytas švinta —
Ir saukte sumirksėjo.
Metai slinko, metaiėjo:
Bėgo dienos, tik skubėjo —
Ko tai širdis trūško, plakė...
Po pasaulį mintys skraidė,
O padangis svajos žaidė,
Žemyn leidės, širdžiai sakė:
Slenkta, keičias mūsų minčių;
Keliai plattis jų prityng:
Skuba, lenkias jų sustoja —
O aš žiūriu, lyg pastyrė...
Štai iš minios kas tai skirias,
Artyn eina, ranka moja...
Svajos švito, juokės, skraidė,
Is pat ryto saulė žaidė;
Ziedai šiepės, ką tai sakė...
Saulė juokės, širdys plakė...
XII—25—22.

Urvilniskis.

VIETINĖS ŽINIOS

SV. PETRO PARAPIJA.

Sakiau, kad dar negalas. Štai ir vėl 2 amžinieji nariai įsirašė ir sumokėjo po \$35. 1) J. A. ir 2) J. V. Už taip didelę paramą nedrausmės nariams (gaila, kad nesutikote pavarde paskelbti), tauri didžios padėkos ir aukštos pagarbos žodžius.

Kam. P. Kačiukas.

TEMYKITE.

Sv. Jono Ev. Dr. jos metinis susirinkimas įvyks ateinančią nedėlią sausio 21 d. 2 val. po pietų, parapijinėje salėje ant 7 gatvės. Visi nariai ir narės būtinai privalo atieiti šiuo susirinkimu. Naujoji valdyba užims vietą.

Valdyba.

NUSISOVĖ MARTI.

Lisbon, N. H. — Mabel Walters Brown keletas mėnesių marti, 17 metų amžiaus nusišovė savo namuose. Jos vyras buvo išvažiavęs dirbti ant vieškelio.

SENI JAUNAVEDŽIAI.

New York. — Teisėjas Alton B. Parker, buvęs demokratų kandidatas į prezidentus 1904 m., 70 metų amžiaus vedė atsisikūrusią nuo vyro moterį 51 metų amžiaus.

PRASIDĖJO

JUDEJIMAS.

Kalkuta. — Vidurinėje Azijoje puslankinės gentys pradėjo užpildinėti Anglijos kolonijas. Užpuolikai turi broniruotų traukinių ir orlaivius.

VALGE PINIGUS.

Springfield, Mass. — Girtas jaunas vyras strytkaryje išsiėmė pluoštą popierinių ir parodnodamas prieš pasąžierius, išsirikino tris penkdolerines ir sakė jas suvalgyti. Konduktorius norėjo išsikšti, bet tas išsikšimas vos nekaštavo pirštas. Girtas vaikinys sudėjo penkdolerines, išidėjo galus į burną ir pradėjo kramtyti. Sukramtė, nurijo ir nusišypsojo po gardaus užkandžio.

VEJĄ LAUK

FRANCŪZUS.

London. — Vokietijos valdžia nutarė išvyti iš Vokietijos visus francūzus. Tarp abiejų valstybių bus karo padėtis.

GIESMININKAI TEMYKITE

Dainos su gaidomis.

"Darbininkas" yra gavęs labai gražių dainų. Tai gi jų mylėtojai galėtų gauti labai priemonėmis kainomis. Atsiminkite, kad katras bus pimesnis, tai geresnis.

Štai tos nepaprastos dainos:

Dainos	Kaina
AK Mylia Tave bernell	75
AS įsivilkiau cigono rūbą	1.00
Blaiviamųjų Himnas	15
Grazi čia giruža	50
Josau diena	50
Ko lūdit svetelai	20
Lilgo	15
Melė uždegta krutis	65
Musical Echo	25
Muzikos Aidas	40
Oi tai dūktu močutui	50
Plaukia sau laivėlis	75
Saulės Raudona	25
Šių naktelių	30
Šiuntė mane motinėle	20
Skyriaus skynymėlis	15
Vai aš pavirsiu	20
Vienas žodis ne šneka	45
Vismot širdis surašyta	50
Vyčių Himnas	25

Užsakymus ir pinigų siųsti:

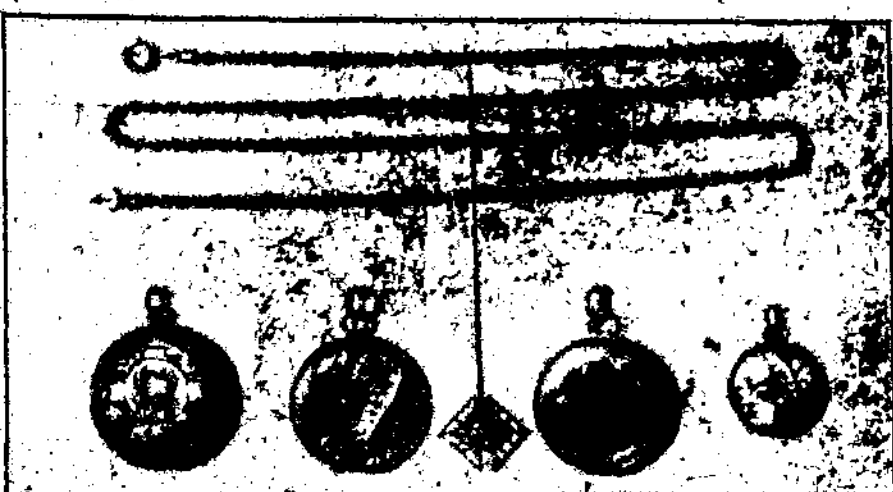
"DARBININKAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DARBININKĄ."

DABAR YRA PROGA PRISIRASYTI PRIE L. D. S.

SVARBU DEL VISŲ.

Sinoni pranešu, kad pas mane galima gauti visokių kasybų kaip dvastelį, kaip taip ir svetlę nuo didžiausių iki mažiausių, kaip Amerikos telpat ir iš Lietuvos naujienas spaudos leidinių. Telp pat ir religijai reikalingų daiktų. Telposgi užlaikau visokių patentuotų gyduolių. Kai nos jų žemiausios. Kurie pirkė nuo manęs žaus Lietuvos kalendorių dovanų. Telpolaudami daugias informacijų, pelsyskite už du (2) centų pašto ženklų. Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS MICKEVICIUS,
205 Farren Avenue, New Haven, Conn.

EXTRA!

NEPRALEISKITE PROGOS.

Ką tik atėjo iš Lietuvos siuntinys, Lietuvos Valstybės, Žemaičių, Gedimino, Vytauto ir Lietuvos senovės pinigų ženklų.

Tie nepaprastai gražūs ženklai yra atviriausių formoje, kurių eina 40 į vieną sąsiuvinį. Kiekvienas minėtas ženklas, reikiška koki nors atskira miestą, pilį, apskritį, Lietuvių Valstybę ir kaip kuriuos mūsų tautos didvyrius. Štai jų istoriškų ženklų reikšmė:

1. Lietuvos ženkli.—Vyti.	21. Sidsnemenė.
2. Žemaičių ženkli.—Meika	22. Baisogala.
3. Gedimino ženkli.—Strūpai	23. Vilkaviškis.
4. Vytauto ženkli.—Skydas.	24. Kalvarija.
5. Vilnius.	25. Darsūniskis.
6. Kaunas.	26. Pūnia.
7. Gardinas.	27. Suvalkai.
8. Šiauliai.	28. Biržai.
9. Marijampolė.	29. Raseiniai.
10. Gerasainys.	30. Šeduva.
11. Telšiai.	31. Vėluona.
12. Jurbarkas.	32. Žiemaičiai.
13. Viekšniai.	33. Kiedainiai.
14. Ariogala.	34. Maišiogala.
15. Kernava.	35. Lyda.
16. Rokiškis.	36. Žasliai.
17. Rietavas.	37. Valkininkai.
18. Alytus.	38. Daugai.
19. Babilai.	39. Plungė.
20. Ašmena.	40. Balninkai.

Kas prisius vieną dolerį (\$1.00), tam tuojaus Tai-gi pasiskubinkite įsigyti kuogreičiausia, D. S. nariams po 85c.

pasiusime 40 tų gražių ženklų (visą sąsiuvinį). L. nes nedaug jų teturime. Pinigus siųskite:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, Boston 27, Mass.

IŠSIRAŠYKITE 1923 metams

"TRIMITA"

"TRIMITAS" yra nepartinis savaitinis laikraštis. Šaulių Sąjungos leidžiamas. Jame gyvdomami visų tikrų Lietuvos piliečių bendrieji reikalai ir klausimai. Iš plačios sąvairės įvykių apžvalgą "Trimitas" skaitytojas, pliki laikraščių neskaitydamas, gali pakankamai apsipazinti su Lietuvos gyvenimu ir pasaulinės politikos svarbesniais įvykiais. "Trimitas" drąsiai kovoja prieš visokius Lietuvos išgamas, šnaudo tojus ir nepriklausomybės priešus.

"TRIMITA" dedama šiaip gražių apysakėlių, istorinių įvykių ir žymųjų žmonių gyvenimo aprašymų, straipsnių, eilių, rety atsitikimų ir mokslinių išradimų pamėgimų, plačiai rašoma apie sportą ir tt.

"TRIMITAS" rašomas lengva ir mažamoksliams lengvai suprantama kalba. Ypač jaunomenei "Trimitas" stengias būti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniam, Tėvynės gyvenime, visuomeniniam ir kultūriniam darbe.

"TRIMITAS" eina kas savaitę 32 puslapių knygelėmis. Jo kaina Lietuvoje—metams 7 lit. 50 centų; pusmečiui 4 litai, trimis mėnesiais 2 lit. 25 cent., atskiras numeris 20 centų. Amerikoje: metams 1 dol. 50 centų, pusmečiui 80 centų. Atskiras numeris 5 centai.

Amerikos Lietuviai! UŽSISAKYKITE "TRIMITĄ" sau Amerikoje ir savo giminiams bei pažistamiems Lietuvoje!

Amerikoje "TRIMITA" galima užsisakyti: 1) per L. Saulių Atstovą. Adr.: A. Žemaitis, 3251 So. Halsted St., Chicago, Ill. 2) per Pr. Norvėdą, 38 Park Row (Room 816) New York City. 3) L. Saulių Rėmėjų Būrio Valdyboje, ten kur jos yra susidary.

"TRIMITO" Redakcijos ir Administracijos adresas: Kaunas, Laisvės Alos Nr. 26.

KADA PRADĖTI LAVINTI VAIKUS.

Negalime tikrai žinoti kaip greitai kūdikiai mokina, bet sakoma, jog daugiausia išsimokina pirmais amžiaus metais, negu bile kuriais kitais metais. Kuomet kūdikis gimsta, jam pasaulis yra neaiški vieta. Yra šviesa, skambėjimai, norai, šiluma, šaltis ir tt. Nieko nereikia vietos, daiktai, tikslai ir tt. Jis negali vartoti muskulius ir kitas kūno dalis. Negali atsiiepti jai ką mato, girdi ar jaučia.

Bet pabaigoje pirmų metų, jau mato viską aplink jį, jau kūno sąnarius vartoja. Paprastai jau gali pastovėti ar pavaikšioti sau vienas. Jau nūduoda suaugusius, gali paimti daiktus, atidaryti baksų viršus, ištraukti daiktus ir kartais net ir atgal padėti. Jau supranta žodžius ir gali kelis ištart. Jau žino baime, piktumą ir džiaugsmą netik kuomet mato gražius ar blogus daiktus, bet žino jeigu praieityje su tais daiktais susidūrė.

Kūdikis šėsių arba aštuonių mėnesių senumo jau parodžia savo važiujamą stovą, motiną su kepure, ir parodo džiaugsmą kuomet motina ant lauko išveža. Vėliau jau pažįsta motinos balsą kitame kambaryje ir verkia jeigu negana greitai prie jo neateina. Parodo, jog nenori, jog nepažįstami ji nešioti. Verkia ar pyksta kuomet patėmyja jog kitas iš jo pastangų kalbėti juokiasi. Nemėgsta apjuokimo, bando patikti ir ieško pagyrimo. Ir taip prasideda mokiūmo ir doriskos ypatybės pamatai.

Bet ilgai po tam, kūdikis pradeda mokintis svarbesnius daiktus. Jis supranta reguliškumo svarbą. Jis supranta jeigu nori ko nors tik turi verti ir gaus ar tai dieną ar naktį, arba suprant, jog jo valgis, maudijimas, miegojimas ant šviežio oro, panėsimas, ir viskas, turi savo laiką ir niekas neparmains. Reguliarišką planas netik kūdikį sveikėsi padarys, bet prapratins jį nuo mažens prie tvarkos. Apart to motina gali be bėdos atlikti kitus darbus.

Todel klausimą, "Kada pradėti lavinti kūdikį" galima atsakyti sekandai: "tuoj po gimimui." Pirmiausia yra tik atlikti reikalingus daiktus reguliariai, k. t., penėjimą, prausimą, ir miegojimą. Reguliariškumas būtinai reikalingas.

Kuomet kūdikis sulaukia trijų arba keturių mėnesių, jau gali galvutę sau vienas pakelti jeigu kas laiko kūną, todel kasdieną tą ir reikėtų padaryti. Po keturių arba penkių mėnesių jis gali su rankute griebti ką nors, todel reikia jam paduoti įvairių valgių. Kaip tik greitai jis gali atsisėsti ir vartoti rankutes, reikia paduoti tinkamus daiktus pasibovyti ir tegul sau bovinasi. Nereikia sustabdyti jį, nes taip užsiteresuoja, jog per kelias valandas bovinasi. Ir tokiu būdu išsimokina koncentruoti atyda, ir 2384 So. Oakley Ave, Chicago, Ill.

kuomet užauga jeigu trūksta tos ypatybės pasidaro nerviškas ir negali gana ilgai vieną dalyką atlikti.

Ir tas pats su vaikais nuo vieno iki šešių metų. Vaikas daug pasimokina nuo pasibovinimo. Tik jiems reikia pristatyti tites ir duoties. Kaip nubosta, mityti naujus. Šito senumo vaikai mėgsta pakartoti ką tik šeimynos kiti nariai dast, per valandas gali nūduoti, jog šluoja, gamina valgi, prižiūrį namus ar daržlius, ir tt. Tas vis mokslas. Tėvams reikia prižiūrėti, jog naudingiausi metai nuo kūdikystės pakol eina i mokyklą yra geriausia suvartoti. Vaikai mokinais ir protiška auga per šitą laiką, tik pasilieka klausimas kaip išsiplėtos.

Jau dabar supranta apie laiką ir tt. Jau pradeda supraci įvairius daiktus, gali atsiminti, ir kartais kūdikystės atsitikimus atsimena kuomet pasensta. Jau pradeda suprasti apie teisybę ir skirtumą tarp dalykų kuriuos jis mato ir sapnuoja. Vaikams pasakojant pasakąs reikia maždaug teisybę pasakyti, ir nereikia pratininti prie melų. Turi tikėti i viską kas jam pasakyt, ir pavyzdys geriausias būdas. Reikia pamokinti klausyti tėvų nuo pat mažens — tą visuomet jie atsimins.

Ką vaikai nuo mažens išsimokina, sunku atpratinti. Persikeitimo laike, antrais metais, kuomet kūdikio skystas maistas mainytas i drutesnį valgi, tada galima patėmyti ar valgyti sveiką maistą ar reikės maišyti, ar jis užtektinai maisto valgyti reguliariai ar reikės pei visą dieną penėti ir ar gerai sukrantys maista.

Metai, nuo kūdikystės iki eina i mokyklą, yra geriausias laikas pamokinti svariai užsilaikyti. Turi patis ramkas ir burną nusiplauti, prižiūrėti dantis, kaip vartoti skėpetaitę ir neimti nuo kitų vaikų jų tites. Dabar laikas pamokinti sveikai vaikščioti, ir laikas prapratinti ilgai miegoti ir pasilikti ant šviežio oro. Bet kaip ir su reguliariškoms valgymo valandoms vaikai prie viršimėtu turi prapraci.

Yra sunku jeigu tėvai duoda pilną valgi vaikams kūdikystėje, ir kuomet užauga jau bando juos valdyti. Laikas vaikams prapraci priegų prapratimų yra pat jaunystėje ir nelaukti pakol prapratimai tvirti.

Mokyti ir šimintingi vyrai atsielanga negali, prisiminti knygy skaitymo-mauda. Mital ką sak mokslavysis R. Bury. "Knyga anot jo betariant, yra geriausias mokytojas. Jis ant tavę niekad nesupykia ir užmokinio nereikia lais. Kada tik nueisi, niekados je miegančio neotras, kada tik pa klauzi, jis vis atsakys, kada apsi rikiti, jis tavę nelsioka."

Skaitykite ir platinkite laikraštį "GIEDRA" Lietuvių Katalikų Moksleivių Organo. Kaina metams Amerikoje \$2.50. "G I E D R A"

Autorizuotas Bankierius, Agentas ir Taikos Taisėjas

J. G. BOGDEN

4 S. Main St., DuBois, Pa.

Tel. So. Boston 2498
DR. J. C. LANDZIUS
LIETUVIŠ GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
Gydo sūtrius ir chronikais ligas vyrų, moterų ir vaikų. Egzamnuoja kraują, spaudulius, šlapimą ir tt. savo laboratorijoje. Suteikia patarimus laisvais kitur gyvenantiems. Adresas:
506 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS. (Kampus G St. ir Broadway)
VALANDOS: 9-11, 2-4, 7-9

Tel. So. Boston 323
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVICIUS)
Laikinas perkėles ofis po No. 425 Broadway, So. Boston, Mass. Ofiso Valandos:
Nuo 10 iki 12:30 ryte ir nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. vak.
Ofisais uždaromas subotas vakarais ir nedėliomis.

16 Metų South Bostons
DR. H. S. STONE
AKTŲ SPECIALISTAS
899 W. BROADWAY
VALANDOS: Nuo 9 iki 7 v. vak.

Tel. So. Boston 270
J. MACDONELL, M.D.
Gailima susikabinti ir netvarkyti. OFISO VALANDOS:
Rytals iki 9 val. Po pietų nuo 1-2. Vakars nuo 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

DR. A. J. GORMAN
(GORMANAS)
DANTISTAS
705 Main St., Montello, Mass.
(Kampus Broad St.)
Tel. Brockton 5112-W.

ND. LIET. KUN. KEISTUOIO
DR. JOS VALDYBOS ADRESAI
BOSTON, MASS.

TRIMINKAS — Vincas Zaleckas, 31 Mercer St., So. Boston, Mass.
ICE-PHARM — Antanas Pastelis, 146 Bowen St., So. Boston, Mass.
ROT. RAST. — Antanas Macejunas, 470 E. 7th St., So. Boston, Mass.
TN. RAST. — Juoz. Vinkevičius, 149 W. 6th St., So. Boston, Mass.
CASTERIS — Andrius Zaleckas, 307 E. 9th St., So. Boston, Mass.
KASALKA — Viktoras Zickis, 209 E. Cottage St., Dorchester, Mass.
D. L. K. Keistuoio dr. ja laiko monebulus susirinkimus kas pirmą nedėlią kiekvieno mėnesio po No. 604 Washington St., Boston, Mass. 6ta v. klare. Atėdami drauge ir naujų nau su savim atsiveskite prie mūsų dr. as pripašyti.

Pateškau Bronislovo Kairio ir Kaimero Kairio, paeina is Lailių Kaimo, Atuntos val., Utetos apsk. Mel. 2iu atsisauki tamstas arba kay žinot zeldiu praneši. As esy kiles is Antatik kaimo, Aiantos val., Utetos apsk. 1000. D. RIZKAS
Bishop Street, New Haven, Conn. (20)

Pateškau moters det apitvėlimo stugos tulpat valgis ir kumbaras ant vlogos. Darbo mazaal. Uzmokeitis nemokas. Atsisaukite:
J. STUKAS, 5 Grimes Street, So. Boston, Mass. (23)

PLIKIAI IR PLEISKANIAI
GLENN-AL
Jume paraciklas pleiskandis ir anialks plaukus. Ufrikimam kaktai. \$2.00. Vertis tik \$1.00, nes tai naujes ir dimes. Siuk \$1.00 siuo adresu:
JOSEPH TRZCZA, 406 Washington St., Waverhill, Mass. (Ad.)

Susivienijimas Lietuvių

R. K. Amerikoje

YRA GYVAM DZIAUGSMAS! SERGANGIAM VILFISI! MIRSTANCIAM RAMYBE!

Tai musų, lietuvių katalikų nesugriauama tyrtovė. Lietuvių katalikai! Jei dar prie šios organizacijos nepriklausai, nieko nelaukdamas tuoj prisirašyk, nes ji:

1. Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00, \$2000.00, \$3000.00.
2. Moka pašalpą nariams ligoniams kas savaitę po: \$3.50, \$7.00, \$10.00, \$14.00, \$21.00.
3. Selpia suvargusius narius ir našlaičius.
4. Nariai gauna S. L. R. K. A. organą, savaitinį laikraštį "Garsa".
5. Skleidžia apšvietą, leidžia gerus raštus ir dalina nariams veltui.
6. Platina tikėjimą, dorą, rupinasi tautos reikalais, remia Lietuvos respubliką.
7. Lengvomis sąlygomis apdraudžia vaikus nuo vienu metų amžiaus.

Istoijimas i S. L. R. K. A. pigus, mēnesinis moketis lengva. Kuo po yra visose didesiose lietuvių katalikose Amerikoje ir Europoje, norint gauti informacijų, kreipkitės prie kuopų Sekretorių arba tiesiai i Centro Būstinę:

S. L. R. K. AMERIKOJE

222 So. 9th str., Brooklyn, N. Y.

Aukšinė Proga

Klaipėdoj ir apietinkose dabar galima pirkti namus ir akas už stebėtinai žemas kainas, kaip tai: už kelis šimtus dolerių galima pirkti puikius namus mieste, o už porą tūkstančių puikią ūkė (dvarą). Pradės greitai laiku kils aukštyn. Todel kurie norite naudotis šia proga, ar važiūsote Lietuvoje ar ne, dabar yra laikas pasipelnyti.

Siųskite pinigų su nurodymu ką norite pirkti. Taipgi yra gerų pirkinių Kaune ir kitose vietose Lietuvoje. LIETUVIŲ AGENTŪROS Amerikoje su centriniu ofisu Bostono savininkas ir per keliolika metų vedėjas Real Estate agentūros, p. A. Ivaskėvičius gerai apsipazinęs su vietomis nejudinamo turto, dabar važinēdamas Lietuvoje atidare skyrus Klaipėdoj, Kaune ir kitose vietose del atskancio pataravimo Amerikiečiams pirkime namų, ūkių, ir būvinių Lietuvoje, ir jautur daug vietų ant pardavimo. Su visokiais reikalais kreipkitės i centrali ofis šiuo adresu:

LITHUANIAN AGENCY

361 West Broadway, South Boston, Mass.